

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Čj.: MSMT-4552/2017-3
Ze dne 2. března 2017

I n f o r m a c e

k přijímací zkoušce z Českého jazyka a literatury pro cizince

Obecně lze uvést, že podle školského zákona má krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáků ve spolupráci se zřizovateli školy zajistit pro cizince bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků podle § 20 odst. 5 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška (§ 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb.) pak stanoví, že jazyková příprava je poskytována v rozsahu nejméně 70 vyučovacích hodin po dobu nejvýše 6 měsíců školního vyučování po sobě jdoucích. Obsah výuky českého jazyka je určen očekávanými výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Při přijímacím řízení se na cizince vztahují ustanovení školského zákona obdobně, jako na občany České republiky (§ 20 odst. 1 a 2 školského zákona).

Přitom platí, že uchazeči o přijetí ke střednímu vzdělávání do čtyřletých a méněletých oborů středního vzdělávání, musí mít splněnu povinnou školní docházku nebo ukončeno základní vzdělání před splněním povinné školní docházky (§ 59 odst. 1 školského zákona). Výjimkou je přijímání do víceletých středních škol při přijetí do 1. ročníku nižšího stupně, kde je podmínkou úspěšné ukončení příslušného ročníku podle § 61 odst. 2 školského zákona, a do zkráceného a nástavbového studia (§ 83 až 85 školského zákona), kde je podmínkou získání příslušného stupně středního vzdělání. Dále musí uchazeči splnit podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti, pokud je pro daný obor vzdělání požadována. V případě cizinců, kteří nejsou občany Evropské unie, také platí, že se stávají žáky příslušné střední školy za podmínek stanovených tímto zákonem, pokud ředitel školy nebo školského zařízení prokáže nejpozději při zahájení vzdělávání oprávněnost svého pobytu na území České republiky (§ 20 odst. 3 školského zákona).

Specifickou skupinou jsou pak osoby, které nejsou státními občany České republiky a získaly předchozí vzdělání v zahraniční škole, na něž se vztahuje § 20 odst. 4 školského zákona. U nich platí, že se jim při přijímacím řízení ke vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách promíjí na žádost přijímací zkouška z českého jazyka a literatury, pokud je součástí přijímací zkoušky (jednotné přijímací zkoušky i školní přijímací zkoušky) – znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání, se u těchto osob ověří rozhovorem. Rozhodující je tedy, kde tyto osoby ukončují předcházející vzdělání. Nelze mezi ně počítat osoby, které v České republice ukončují vzdělání jako žáci, např. v 9. ročníku základní školy.

Dále u uchazečů, kteří nekonají zkoušku z českého jazyka a literatury podle § 20 odst. 4 školského zákona **a prokázali znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání,** ředitel školy pro hodnocení výsledku jednotné zkoušky vytváří ve spolupráci s Centrem pořadí těchto uchazečů podle § 14 vyhlášky č. 353/2016 Sb. o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, na základě redukováného hodnocení všech přijímaných uchazečů v přijímacím řízení do daného oboru vzdělání nebo zaměření podle školního vzdělávacího programu. Redukované hodnocení neobsahuje výsledek testu z českého jazyka a literatury. Pořadí uchazečů v redukováném hodnocení se použije pro jejich zařazení do výsledného pořadí uchazečů stanoveného podle § 60d odst. 3 školského zákona.

Pro uchazeče přijímané pro školní rok 2016/2017 (ve školním roce 2015/2016) a dříve nebyla zákonnou podmínkou pro přijetí do oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou jednotná přijímací zkouška – kritéria přijímacího řízení včetně rozhodnutí o konání přijímací zkoušky (nyní označené školní přijímací zkouška) stanovoval sám ředitel školy. Pro uchazeče o vzdělávání pro školní rok 2017/2018 (ve školním roce 2016/2017) však již je podmínkou přijetí do maturitních oborů středního vzdělávání

v prvním kole přijímacího řízení jednotná přijímací zkouška (§ 60 odst. 5 školského zákona). Všichni uchazeči tedy musejí konat jednotnou přijímací zkoušku z českého jazyka a literatury. I nadále však bude platit, že žáci – cizinci, kteří získali předchozí vzdělání v zahraniční škole (neukončili své předchozí vzdělávání ve škole v České republice), mohou místo této zkoušky požádat o nekonání zkoušky, kdy se ověřují jejich znalosti českého jazyka nezbytné pro vzdělávání v daném oboru vzdělání rozhovorem.

Obecně také platí, že se i na cizince **mohou jako na ostatní uchazeče vztahovat ustanovení školského zákona pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami**, jimiž se podle § 16 odst. 1 a odst. 2 písm. c) školského zákona rozumí osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se pak rozumí nezbytné úpravy podmínek přijetí ke vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám uchazečů. Ti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou. Škola pak upravuje podmínky přijímání ke vzdělávání podle školského zákona, vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, a § 13 vyhlášky č. 353/2016 Sb.

K tomu platí, že podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (§ 16a odst. 4 školského zákona). Podpůrná opatření jsou popsána zejména v § 2 a v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Můžeme v tomto kontextu odkázat pro další informace také na materiál „Informace k aplikaci podpůrných opatření při přijímacím řízení ve středních školách“ (Čj.: 27 388/2016-3, ze dne 22. listopadu 2016), zveřejněném na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/informace-k-aplikaci-podpurnych-opatreni-pri-prijimacim>.

V souvislosti s přijímáním cizinců dále informujeme, že k přihlášce ke střednímu vzdělávání dokládají vysvědčení ze zahraniční školy za poslední dva ročníky (§ 1 odst. 1 písm. a) až d) a i) a odst. 2 vyhlášky č. 353/2016 Sb.). Předkládají je v originálním znění (nebo jejich ověřené kopie) a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud škola uchazeči nesdělí, že takový překlad nevyžaduje (§ 16 odst. 1 a 2 správního řádu).

Pro doplnění informujeme, že posouzení hodnocení na vysvědčeních uchazeče, který získal předchozí vzdělání ve škole v zahraničí, je v kompetenci řediteli školy podle § 60 odst. 2 písm. a) školského zákona. K zajištění srovnatelného posouzení všech uchazečů se doporučuje vytvořit převodník na klasifikaci stanovenou § 3 odst. 1 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů. Pro tento účel je vhodné využít učební plán a způsob klasifikace dotčené školy v zahraničí.

Rozhodnutí o splnění podmínek ke studiu a o přijetí/nepřijetí žáka závisí vždy na řediteli školy, který zná konkrétní okolnosti každého případu.

Současně doporučujeme využít pro přijímání cizinců v přijímacím řízení informací zveřejněných na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>.